

МИНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«НЕМИРІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ БУДІВНИЦТВА,
ЕКОНОМІКИ ТА ДИЗАЙНУ
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора коледжу
від "26" березня 2025 року № 25

ІНСТРУКЦІЯ № 138
з охорони праці під час роботи з використанням електроінструментів

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«НЕМИРІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ БУДІВНИЦТВА, ЕКОНОМІКИ ТА
ДИЗАЙНУ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора коледжу
від "26" березня 2025 року № 25

ІНСТРУКЦІЯ № 138

з охорони праці під час роботи з використанням електроінструментів

Відокремлений структурний підрозділ
«Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну
Вінницького національного аграрного університету»

1. Загальні положення

1.1. До роботи з використанням електроінструментів допускаються особи, які пройшли медичний огляд, спеціальне навчання, вступний та первинний інструктажі з охорони праці, про безпечні методи роботи.

1.2. Небезпечні та шкідливі фактори під час роботи:

- підвищений рівень електромагнітного випромінювання;
- напруга зору;
- підвищений рівень шуму та вібрації;
- поранення ніг інструментом, що впав;
- пошкодження очей стружкою, осколками різального інструменту;
- ураження електричним струмом у випадку відсутності занулення, заземлення, несправності проводки;
- поранення внаслідок неправильного кріplення різального інструменту.

1.3. Працівник має право відмовитися від дорученої роботи, якщо створилася ситуація, небезпечна для його життя чи здоров'я, або для людей, які його оточують.

1.4. На робочому місці не дозволяється палити, вживати спиртні напої, приступати до виконання будь якої роботи в стані алкогольного сп'яніння, користуватись відкритим вогнем.

1.5. За порушення вимог інструкції працівник притягується до відповідальності згідно із законодавством України.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Одягніть спецодяг, застебніть його на всі гудзики, волосся складайте під головний убір.

2.2. Ретельно підгответе своє робоче місце до безпечної роботи.

2.3. Пригответе до роботи свій інструмент, переконайтесь:

- у надійності кріплення всіх різьбових з'єднань;
- у якості та плавності руху всіх ходових частин;
- у правильності напряму обертання різального інструменту;
- у справності струмоведучого шлангового кабелю і захисного заземлення;
- у надійності роботи вимикача.

2.4. Не виконуйте робіт, що не входять до ваших обов'язків, без дозволу безпосереднього керівника.

2.5. При роботі з машиною електричною свердлильною:

- переконатися чи не ослаблено кріплення редуктора;
- перевірити відповідність робочого напрямку обертання інструментальної насадки напрямку обертання шпинделя.

2.6. При роботі з машиною ручною електричною ударно-обертовою:

- перевірити надійність кріплення деталей, в тому числі патрона і додаткової ручки;

- перевірити чіткість роботи перемикачів режимів роботи і діапазонів частоти обертання шпинделя, а також справність роботи машини на холостому ходу, в тому числі справність електронного регулятора.

При цьому не допускається:

- підвищення степеня іскріння щіток електродвигуна до появи кругового вогню на його колекторі;

- витікання змазки з редуктора або його вентиляційних каналів;

- появу диму або запаху, характерного для горяної ізоляції;

- появу підвищеного шуму, стуку, вібрації.

2.7. При роботі з кутовою шліфувальною машиною перевірити наявність і надійність кріплення захисного кожуха і додаткової ручки.

2.8. Знайте правила надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

2.9. Використовуйте монтерські діелектричні рукавиці і килимок. Попередньо перевірте їх справність.

2.10. При виявленні несправностей повідомте про них безпосереднього керівника і без його дозволу до роботи не приступайте.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Стежте за тим, щоб на матеріалі, який обробляється, не було цвяхів та інших металевих предметів.

3.2. Не допускайте потрапляння на електроінструмент вологи, бруду, стружки та інших сторонніх предметів.

3.3. Стежте за справністю інструменту.

3.4. Вмикайте електроінструмент тільки після встановлення деталі на верстаку або на іншому робочому місці, подавайте (натискайте) його так, щоб не було різкого руху або поштовху.

3.5. Не працюйте під час вібрації електроінструменту.

3.6. Обробляйте деталі тільки у спеціальних пакетах (шаблонах) або надійно закріплені.

3.7. Якщо необхідно відійти від робочого місця, обов'язково вимкніть електроінструмент із мережі.

3.8. Ставте або кладіть інструмент у bezпечному положенні.

3.9. Під час роботи переносним електроінструментом стежте за кабелем живлення. Не допускайте його скручування, завалу та інших механічних впливів.

3.10. Не виконуйте часткового розбирання і регулювання різального інструменту без попереднього вимикання електроінструменту з мережі живлення.

3.11. Не переходьте з однієї ділянки роботи на іншу з не вимкненим електроінструментом.

3.12. Свердлiti отвори в стінах, панелях і перекриттях, в яких може бути розміщена прихована електропроводка, а також проводити інші роботи, при виконі яких може бути пошкоджена ізоляція електричних проводів і установок, слід після виключення цих проводів і установок від джерела живлення, та після визначення місця знаходження електричних проводів. При цьому повинні бути вжиті заходи по попередженню появи на них напруги.

3.13. Утримувати робочу зону в чистоті (захаращеність сприяє виникненню травм)

Забороняється:

- заземляти машину з подвійною ізоляцією;

- залишати без нагляду машину, приєднану до живлячої мережі;
- працювати машинами з приставних драбин;
- натягувати і перекручувати шнур живлення, піддавати його механічним навантаженням;
- переносити машину тримаючи за шнур;
- продовжувати роботу з несправним або пошкодженим інструментом;
- передавати машину особам, які не допущені до роботи з нею;
- працювати з перевантаженням, яке характеризується надмірним пониженням числа обертів електродвигуна;
- торкатися рухомих частин інструменту;
- видаляти руками стружку або ошурки під час роботи інструменту до повної його зупинки;
- виконувати роботи, при яких можуть бути пошкоджені приховані комунікації;
- виконання робіт при нестійкому положенні тіла.

3.14. Виявивши недоліки (побічний шум, гудіння, підвищена вібрація, відчуття електроструму при дотиках, іскріння в електросистемі, запах горілого) терміново вимкнути машину та повідомити керівника робіт.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Вимкніть електроінструмент із мережі, роз'єднайте заземлення і очистіть його від пилу і бруду. Очищайте щіткою.

4.2. Здайте інструмент безпосередньому керівнику.

4.3. Упорядкуйте робоче місце, приберіть у відведені місця деталі, матеріал, сміття, відходи.

4.4. Приведіть себе у порядок.

4.5. Про недоліки, виявлені при роботі з машинами повідомте керівника робіт.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При пошкодженні, загорянні електропроводів вимкніть рубильник.

5.2. При виникненні пожежі повідомте адміністрацію коледжу та дзвонити за телефоном 101, евакуйте людей та розпочніть гасіння, використовуючи первинні засоби пожежогасіння.

5.3. Надання першої медичної допомоги при ураженні електричним струмом.

У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

У разі відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання, і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу за телефоном 103.

5.4. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати її бинтом. Якщо індивідуального пакету не знайденося, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустку. Для дезінфекції забруднених ран використовувати перекис водню.

5.5. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену

руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинається, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах необхідно того забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.6. Перша допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;

- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом, складеним у клубочок, придавити зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин. Якщо кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з перев'язочного матеріалу і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою. При великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.7. Перша допомога при попаданні сторонніх тіл під шкіру чи в очі.

Вилучати стороннє тіло можна лише в тому випадку, коли є впевнення, що це можна зробити легко і повністю. Після його видалення промити перекисом водня, накласти пов'язку. Сторонні тіла з очей краще всього вилучати промиванням струменем води, направляючи струмінь від зовнішнього кута ока до внутрішнього. терти очі не слід.

ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ ПОРОШКОВИМ ВОГНЕГАСНИКОМ

Вогнегасний пристрій, заповнений порошком, підходить для гасіння практично всіх класів пожежі. Воно буває двох видів: закачаним і з вбудованим джерелом тиску. Гідність обох видів полягає в можливості контролювати інтенсивність струменя і дозовано витрачати порошок. У випадку з закачаним пристроєм, порошок під впливом інертного газу (повітря, вуглекислоти або азоту) подається в шланг, звідки потрапляє на вогнище спалаху і ізоляє його джерело від кисню. За рахунок цього горіння поступово припиниться.

Інструкція:

1. Направте сопло шланга ємності з вогнегасним порошком на палаючу поверхню.
2. Зірвіть пломбу і висмикніть чеку.
3. Натисніть на важіль і прийміть усувати вогнище загоряння.

Провідний інженер з охорони праці

Лариса ЛАВРЕНТЬЄВА

ПОГОДЖЕНО:

Юрист консультант

Володимир КІЦУЛА